RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

nr. 219.247 van 8 mei 2012
in de zaak A. 199.966/XIV-33.051

In zake : XXX
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wannes Gardin
kantoor houdend te 8000 Brugge
Gerard Davidstraat 46 bus 1
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
de staatssecretaris voor Migratie- en Asielbeleid, thans
de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding
kantoor houdend te 1000 Brussel
Antwerpsesteenweg 59 B

I. Voorwerp van het beroep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 26 april 2011, strekt tot de vernietiging van het arrest nr. 59.336 van 6 april 2011 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij beschikking nr. 7024 van 6 juni 2011 wordt het cassatieberoep toelaatbaar verklaard.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste Auditeur Marijke Sterck heeft een verslag opgesteld, op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 28 maart 2012 om 11.00 uur.

Staatsraad Carlo Adams heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sander Vrombaut, die loco advocaat Wannes Gardin verschijnt voor de verzoeker, en advocaat Carmenta Decordier, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste Auditeur Marijke Sterck heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De staatssecretaris voor Migratie- en Asielbeleid neemt op 16 december 2010 in hoofde van de verzoeker een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten met beslissing tot terugleiding naar de grens en beslissing tot vrijheidsberoving te dien einde.

Op 31 december 2010 stelt de verzoeker tegen de voornoemde beslissing een beroep tot nietigverklaring bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen verwerpt het beroep met een arrest van 6 april 2011. Dit is het bestreden arrest.

IV. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Uiteenzetting van het middel

4. De verzoeker werpt in een enig middel de schending op van de artikelen 7, tweede lid, en 39/56 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, (Vreemdelingenwet) van artikel 31 van het verdrag betreffende de status van staatlozen, ondertekend te New-York op 28 september 1954, (Staatlozenverdrag) en van de materiële motiveringsplicht.

De verzoeker merkt vooreerst op dat in het bestreden arrest slechts ambtshalve een gebrek aan belang in zijnen hoofde werd vastgesteld, zodat kan worden aangenomen dat de verwerende partij het belang bij het annulatieberoep niet betwistte. Hij stelt dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen hem ten onrechte het belang bij de nietigverklaring van het bevel van 16 december 2010 ontzegt omdat hem reeds op 28 mei 2002 en 26 februari 2003 telkens een bevel om het grondgebied te verlaten werd betekend, die niet werden aangevochten en een definitief karakter hebben gekregen. De bijzondere omstandigheden van de zaak nopen echter tot enige terughoudendheid bij de beoordeling van dat belang.

Zo stelt de verzoeker dat hij er voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen op heeft gewezen dat zijn situatie door de erkenning als staatloze met een arrest van het hof van beroep te Gent fundamenteel is gewijzigd en dat die situatie de rechtskracht aan de vroegere bevelen om het grondgebied te verlaten ontneemt. Hij betwist niet de stelling van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat het statuut van staatloze geen automatisch verblijfsrecht schept, doch de erkenning als dusdanig heeft wel degelijk verblijfsrechtelijke gevolgen. Bij het nemen van beslissingen die het verblijfsrecht van de verzoeker beïnvloeden moet steeds de erkenning als staatloze in acht worden genomen, hetgeen te dezen niet is gebeurd, ook niet in het bestreden arrest.

De verzoeker meent door de erkenning als staatloze een hernieuwd belang te hebben bij het beroep tot nietigverklaring van de aanvankelijk bestreden beslissing als geheel. Zijn beroep heeft geen betrekking op het bevel tot vasthouding maar wel op het bevel om het grondgebied te verlaten en het bevel tot terugleiding naar de grens. Dit laatste deel is problematisch in het licht van artikel 31 van het Staatlozenverdrag, dat een principieel uitzettingsverbod inhoudt. Hij had dit op de terechtzitting vermeld doch er is in het bestreden

arrest niet op ingegaan. Nochtans gaat het om een exceptie van openbare orde. De verzoeker had dus minstens belang om zich tegen het bevel tot terugleiding naar de grens, zijnde een uitwijzingsbevel, te verzetten. Daarom acht hij de in het middel aangehaalde bepalingen geschonden.

Daarenboven heeft het feit dat voordien verschillende bevelen om het grondgebied te verlaten zijn betekend, volgens de verzoeker niet tot gevolg dat een beroep tegen een nieuw bevel om het grondgebied te verlaten steeds onmogelijk zou zijn. Door gewijzigde omstandigheden, te dezen de erkenning als staatloze, is de rechtskracht van het bevel om het grondgebied te verlaten verloren gegaan. Ook bij het geven van een bevel om het grondgebied te verlaten dient het bestuur het zorgvuldigheidsbeginsel in acht te nemen en alle relevante elementen van het dossier in ogenschouw te nemen. Ten onrechte volgt uit het bestreden arrest dat de verwerende partij na een eerder bevel om het grondgebied te verlaten steeds een nieuw bevel zou kunnen geven, zonder dat de betrokkene er een rechtsmiddel tegen zou kunnen aanwenden. Al kon de verzoeker niet langer beroep aantekenen tegen de bevelen die op het ogenblik van zijn erkenning als staatloze al definitief waren, dit betekent niet dat het tegen een later bevel niet zou kunnen: de erkenning als staatloze heeft immers verblijfsrechtelijke gevolgen wat betreft de mogelijkheden tot uitwijzing en ook met betrekking tot buitengewone omstandigheden in het kader van de regularisatieprocedure.

De verzoeker voert verder aan dat een beslissing tot terugleiding naar de grens op grond van artikel 7, tweede lid, van de Vreemdelingenwet moet gesteund zijn op een actueel bevel om het grondgebied te verlaten dat een weergave van de actuele toestand inhoudt, en dus niet op basis van een bevel om het grondgebied te verlaten van 8 jaar oud. Het oude bevel heeft zijn rechtskracht verloren omdat het een toestand reflecteert die niet met de huidige omstandigheden overeenstemt, waaronder verzoekers erkenning als staatloze. Daarom heeft de verzoeker een hernieuwd belang bij een beroep tot nietigverklaring van een bevel dat hem nà de erkenning als staatloze werd betekend. Het bestreden arrest schendt de thans ingeroepen bepalingen door deze pertinente overwegingen niet in ogenschouw te nemen.

De verzoeker vervolgt dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen wel overweegt dat het standpunt van de verzoeker over zijn hernieuwd belang na het verlies van zijn nationaliteit om nieuwe bevelen om het grondgebied te verlaten onjuist is, doch dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet motiveert waarom dit het geval zou zijn.

5. In de memorie van wederantwoord voegt de verzoeker toe dat de vraag of de verzoeker als staatloze al dan niet rechtmatig op het grondgebied verblijft, (artikel 31 van het Staatlozenverdrag) niet relevant is omdat dit de grond van de zaak betreft. De discussie over het al dan niet van toepassing zijn van artikel 31 van het Staatlozenverdrag is een discussie ten gronde die niet met de vereiste van het belang in hoofde van de verzoeker mag worden verward. De als staatloze erkende vreemdeling moet minstens kunnen worden gehoord indien men hem zou willen uitzetten, en dus moet hij in beroep zijn standpunt kunnen uiteenzetten. Door de als dusdanig erkende verzoeker te dezen echter het belang te ontzeggen, wordt hem een effectieve beroepsmogelijkheid ontnomen en wordt artikel 31 van het Staatlozenverdrag geschonden.

De verzoeker stelt verder vast dat in de memorie van antwoord niet over het bevel tot terugleiding naar de grens wordt gerept, alhoewel dat samen met het bevel om het grondgebied te verlaten werd aangevochten. De huidige argumentatie vindt hoofdzakelijk grondslag in het bevel tot terugleiding naar de grens.

Ten slotte benadrukt de verzoeker dat het standpunt van de verwerende partij er verkeerdelijk op neerkomt dat ieder beroep tegen een bevel om het grondgebied te verlaten zinloos zou zijn na een eerder bevel om het grondgebied te verlaten, dat er omstandigheden zijn waarin een hernieuwd belang bestaat bij het aanvechten van een later bevel om het grondgebied te verlaten en dat met de concrete situatie en met alle dienstige elementen van de zaak rekening moet worden gehouden. Zo kan de betrokkene vrijwillig zijn teruggekeerd of een fundamentele wijziging van zijn juridisch statuut hebben ondergaan.

Beoordeling

6.1. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen spreekt als administratief rechtscollege jurisdictionele beslissingen uit. Derhalve is de materiële motiveringsplicht als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur niet van toepassing op zijn arresten. Het enige middel is in die mate niet-ontvankelijk.

6.2. Het wordt niet betwist dat de verzoeker met een arrest van het hof van beroep te Gent van 18 december 2008 als staatloze is erkend. De erkenning als staatloze verschaft op zichzelf echter geen verblijfsrecht aan de verzoeker. Zij laat evenmin toe te besluiten dat eerdere bevelen om het grondgebied te verlaten hun rechtskracht verliezen.

De verzoeker beroept zich tevergeefs op artikel 31 van het Staatlozenverdrag, dat bepaalt dat de verdragsluitende staten “een rechtmatig op hun grondgebied vertoevende staatloze” niet zullen uitzetten behoudens om redenen van nationale veiligheid of openbare orde. De verzoeker voldoet immers niet aan de voorwaarde van een rechtmatig verblijf op het grondgebied, precies omdat de erkenning als staatloze op zichzelf geen verblijfsrecht inhoudt en hij geen ander verblijfsrecht heeft.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen vermocht in het bestreden arrest derhalve op wettige wijze vast te stellen dat de verblijfsrechtelijke toestand van de verzoeker niet is gewijzigd sedert de definitief geworden bevelen om het grondgebied te verlaten van 28 mei 2002 en 26 februari 2003 en dat de vernietiging van het bevel om het grondgebied te verlaten met beslissing tot terugleiding naar de grens van 16 december 2010 hem dus geen voordeel kan opleveren. Dit geldt zowel voor wat betreft het eigenlijke bevel om het grondgebied te verlaten als de beslissing tot terugleiding naar de grens. Het vormt dan ook geen schending van artikel 39/56 van de Vreemdelingenwet om het belang aan de verzoeker te ontzeggen om de nietigverklaring van het laatste bevel te vorderen. Met de stelling dat het volgens het bestreden arrest in alle omstandigheden mogelijk zou zijn een nieuw bevel om het grondgebied te verlaten te geven na voorafgaande (definitief geworden) bevelen, zonder dat de betrokkene er een rechtsmiddel tegen zou kunnen aanwenden, en dat er “vele situaties denkbaar (zijn) waarin er een belang bestaat bij het aanvechten van een belang om het grondgebied te verlaten, alhoewel er reeds voorafgaandelijke bevelen om het grondgebied te verlaten werden afgeleverd”, haalt de verzoeker slechts op algemene wijze een theoretische mogelijkheid aan, doch toont hij niet concreet aan dat hem te dezen op onwettige wijze het belang bij zijn beroep tot nietigverklaring zou zijn ontzegd. Een algemene verwijzing naar zijn statuut als staatloze volstaat niet om die voorgehouden onwettigheid aan te tonen. Het enige middel is in die mate ongegrond.

6.3. Waar de verzoeker aanvoert dat hem bepaalde procedurele waarborgen zijn onthouden, in het bijzonder omdat uit artikel 31 van het Staatlozenverdrag volgt dat de staatlozen “het recht heeft om gehoord te worden” en “om zijn zaak uiteen te zetten”, gaat het om een nieuw middelonderdeel dat voor het eerst in graad van administratieve cassatie in de memorie van wederantwoord wordt opgeworpen. Alleen daarom al is het enige middel in die mate niet-ontvankelijk.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoeker wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van acht mei tweeduizend en twaalf, door de Raad van State, XIVe kamer, samengesteld uit:

André Beirlaen,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,

met bijstand van

Joris Casneuf,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Joris Casneuf	**André Beirlaen**